

Kontrollen med genetisk modificeret foder i 2014

November 2015

Kolofon

Denne rapport er udarbejdet i november 2015 af Fødevarestyrelsen.

Kontaktperson: Jens Litske Petersen

© Miljø- og Fødevareministeriet

Fødevarestyrelsen

Stationsparken 31-33

2600 Glostrup

Tlf.: +45 7227 6900

Websted: <http://www.foedevarestyrelsen.dk>

Indhold

Resumé.....	4
1. Indledning	4
2. Resultater af kontrollen med GM foder i 2014	5
2.1. Kontrol af mærkningen	5
2.1.1. Mærkningen af sojaprodukter	5
2.1.2. Mærkningen af majsprodukter	6
2.1.3. Mærkningen af rapsprodukter	6
2.2. Kontrol for forekomst af ikke-godkendt GM materiale	6
3. Glyphosat i sojafodermidler	7
4. Samlet opgørelse over kontrollen med GM foder siden 2004	9

Bilag:

Tabel 1. Kontrol i 2014 af GM-mærkningen af foder med indhold af sojaprodukter

Tabel 2. Kontrol i 2014 af GM-mærkningen af foder med indhold af majsprodukter

Tabel 3. Kontrol i 2014 af GM-mærkningen af foder med indhold af rapsprodukter

Tabel 4. Kontrol i 2014 af foder for indhold af ikke-godkendt GM materiale

Resumé

I 2014 udtog Fødevarestyrelsen målrettede stikprøver på danske fodervirksomheder af i alt 112 fodermidler eller foderblandinger bestående af eller indeholdende soja-, majs-, raps- eller risprodukter for at kontrollere, om foderet opfyldte kravene i EU-forordning nr. 1829/2003 om genetisk modificerede fødevarer og foderstoffer.

Af de udtagne foderstoffer blev 54 analyseret for forekomst af materiale fra EU-godkendte GM planter for at kontrollere, om en eventuel GMO-oprindelse af soja-, majs- eller rapsprodukter i foderstofferne fremgik af mærkningen som krævet af forordningen. To foderblandinger med indhold af soja og en foderblanding med majs viste sig at være mangelfuldt mærket. De konstaterede mærkningsfejl ligger på linje med niveauet i de foregående år. Styrelsen har fulgt op på mærkningsfejlene over for virksomhederne.

De øvrige 58 prøver blev analyseret for indhold af ikke EU-godkendte GMO'er (op til 6 typer soja, 3 typer majs og 3 typer ris). I to prøver af soja blev påvist ikke-godkendt GM soja, men på niveauer, der lå væsentlig under den tekniske grænse på 0,1 % for GMO'er, der er under godkendelse i EU. I ingen af de øvrige prøver blev påvist ikke-godkendt GM materiale. Alle prøverne opfyldte derfor EU's nultolerance over for ikke-godkendt GM materiale i foder.

Man kan måske forvente, at fodermidler fremstillet af glyphosat-tolerante GM soja som Roundup Ready soja indeholder højere restniveauer af glyphosat end tilsvarende ikke-GM produkter. For at undersøge dette blev 34 af prøverne af sojafodermidler analyseret for indhold af glyphosat. Niveauerne af glyphosat i GM sojaprodukterne lå generelt højere end i nogle få tilsvarende ikke-GM produkter, men indholdene lå i alle tilfælde væsentligt under maksimalgrænseværdien på 20 mg glyphosat/kg, der er fastsat for sojabønner.

1. Indledning

Fødevarestyrelsen fører løbende stikprøvekontrol med brugen af genetisk modificeret (GM) foder i henhold til EU-forordning nr. 1829/2003 om GM fødevarer og foderstoffer. Kontrollen omfatter:

- Kontrol af konventionelt foder for korrekt mærkning af indhold af GM produkter. Ifølge reglerne skal foder indeholdende eller fremstillet af GMO'er mærkes med oplysning herom, med mindre indholdet ligger under 0,9 % og er utilsigtet eller teknisk uundgåeligt ("GM-mærkning").
- Kontrol for indhold af ikke-godkendt GM materiale. Foder må kun indeholde GMO'er eller produkter fremstillet heraf, hvis de er godkendt til foderbrug. EU håndhæver nultolerance for ikke-godkendte GM produkter.

Læs mere om reglerne i "Vejledning om foder og foderstofvirksomheder", som kan findes på Fødevarestyrelsens hjemmeside.

Kontrollen med GM foder startede i 2004 kort efter reglernes endelige ikrafttrædelse. Resultaterne fra 2004 og 2007-2013 er opgjort i separate årsrapporter, mens resultaterne fra 2005 og 2006 indgik i kvartalsoffentliggørelserne for den samlede foderstofkontrol. De seneste års offentliggørelser kan findes på styrelsens hjemmeside.

Indhold af GM materiale i foder bestemmes primært ved hjælp af DNA-analyse. PCR-metoder (polymerase chain reaction) bruges til at undersøge, om foderet indeholder DNA fra specifikke GMO-typer (f.eks. Roundup Ready soja MON40-3-2 eller MON810 majs). Niveaue af et bestemt GM materiale måles ved hjælp af kvantitativ PCR (realtime PCR). På den måde er det muligt at måle, hvor stor en procentdel af et fodermiddel (f.eks. sojaskrå), der stammer fra GM planter.

2. Resultater af kontrollen med GM foder i 2014

2.1. Kontrol af mærkningen

Prøveudtagningen var primært rettet mod foder, hvor sandsynligheden for at finde mangelfuld mærkning var stor.

I alt blev 54 konventionelle foderblandinger eller rene fodermidler, som var udtaget på omkring 40 forskellige virksomheder, analyseret for indhold af GM materiale af godkendte typer af soja, majs eller raps.

Kontrolresultaterne vedr. mærkningen er vist i tabel 1, 2 og 3 (se sidst i denne rapport) og er beskrevet nærmere i det følgende.

2.1.1. Mærkningen af sojaprodukter

Der blev udtaget prøver af 24 foderblandinger eller fodermidler til kontrol for mærkningen af indholdet af forarbejdede sojaprodukter, f.eks. skrå, proteinkoncentrat o.l.. Sytten af de udtagne foderstoffers sojaindhold var mærket som GM, dvs. med oplysningen ”fremstillet af genetisk modificeret soja”, mens de øvrige 7 foderstoffer ikke var GM-mærket med hensyn til soja. Som i tidligere år var det vanskeligt at finde ikke-mærket foder på markedet, idet de fleste sojaprodukter i dansk foder er af GMO-oprindelse og derfor mærkede.

Prøverne blev analyseret for indhold af materiale fra op til fire EU-godkendte GM soja, nemlig soja MON40-3-2 (Roundup Ready soja), MON89788 (RReady2Yield soja), A2704-12 (Liberty Link soja) og A5547-127. Resultaterne er opsummeret i tabel 1.

Som det fremgår her, kunne GM soja med en enkelt undtagelse påvises i større eller mindre mængde i alle de analyserede foderstoffer (”GMO-positive prøver”), hvilket var som forventet ud fra den udbredte brug af GM soja til foder og risikoen for krydsforurening. Den meget anvendte GM soja MON40-3-2 blev påvist i alle prøverne, men også MON89788 og A2704-12 soja blev konstateret i mange prøverne. Bedømt ud fra vores kontrol over årene er produkter fra de to sidstnævnte typer soja nu i stigende grad på vej ind på det danske fodermarked.

I næsten alle foderstofferne med GM-mærket soja fandtes indholdet af GM soja at udgøre tæt på 100 % af det analyserbare sojaindhold, dvs. overensstemmelse mellem mærkning og målt indhold.

Af de 7 foderstoffer uden et GM-mærket sojaindhold målt i de 5 som ventet kun lave niveauer af godkendt GM sojamateriale under mærkningstærskelværdien på 0,9 %. Da indholdene af GM materiale blev bedømt som utilsigtet eller teknisk uundgåeligt, var der overensstemmelse mellem mærkningen og målt indhold. I to foderblandinger med soja var andelen af GM soja langt over

tærskelværdien, hvilket indikerede, at blandingernes sojaindhold skulle have været mærket. Fødevarestyrelsen har fulgt op på den manglende GM-mærkning over for virksomhederne.

2.1.2. Mærkningen af majsprodukter

Mærkningskontrollen af majs omfattede i alt 19 foderstoffer, nemlig 18 foderblandinger eller fodermidler med deklarerede indhold af majsprodukter, f.eks. majs, majsperler o.l., samt en enkelt generelt GM-mærket foderblanding (se nedenfor), hvor det ikke fremgik af mærkningen om den indeholdt majs.

Med en enkelt undtagelse var ingen af de 18 foderstoffer med deklarerede indhold af majs mærket som GM i overensstemmelse med den meget begrænsede brug af GM majs til foder i Danmark.

Prøverne blev analyseret for indhold af op til 7 forskellige EU-godkendte GM majs udvalgt blandt følgende typer: 1507, MIR162, MON810, MON863, MON88017, MON89034 og NK603. Resultaterne er vist i tabel 2.

I 16 af prøverne blev ikke påvist GM majs materiale. For 15 af disse foderstoffer var majsindholdet ikke GM-mærket, dvs. der var overensstemmelse mellem mærkning og målt indhold, mens ét majsfodermiddel var fejlagtigt mærket som GM uden dog at være af GMO-oprindelse (prøve 14019544). Fødevarestyrelsen har fulgt op på mærkningsfejlen over for virksomheden.

I 3 af foderstofferne kunne påvises et lavt indhold af GM materiale (under analysemetodens kvantificeringsgrænse), som blev bedømt som utilsigtet eller teknisk uundgåeligt. To af disse foderstoffers majsindhold var ikke mærket som GM, og der var dermed overensstemmelse mellem mærkning og målt indhold. Det tredje foder (en foderblanding til marsvin fremstillet i Sverige, prøve 14019545) var mærket med en overordnet oplysning om, at blandingen indeholdt ”genetisk modificerede organismer”, hvilket ikke er overensstemmelse med GMO-mærkningsreglerne. På Fødevarestyrelsens foranledning har virksomheden kontaktet de svenske myndigheder, som forklarede reglerne nærmere.

2.1.3. Mærkningen af rapsprodukter

Kontrollen gjaldt kun foder med indhold af rapsprodukter uden GM-mærkning. Fødevarestyrelsen er ikke hidtil stødt på foder med raps, som var mærket som genetisk modificeret, og har igennem årene kun fundet et tilfælde af mangelfuld GM mærkning af raps. Prøverne blev analyseret for indhold af de EU-godkendte GM raps af typen RF3, GT73 og T45. Resultaterne er vist i tabel 3.

I alt blev analyseret 11 færdige foderstoffers indhold af raps (skrå eller kage). I 5 af prøverne kunne påvises GM materiale på et lavt niveau (ikke-kvantificerbare mængder), der blev bedømt som utilsigtet eller teknisk uundgåeligt. I 2014 blev der derfor ikke konstateret foder, som var mangelfuldt mærket med hensyn til GM raps.

2.2. Kontrol for forekomst af ikke-godkendt GM materiale

I 2014 kontrollerede Fødevarestyrelsen foder for forekomst af materiale fra 12 ikke-godkendte GMO'er, nemlig sojaerne BPS-CV127-9, 305423, 356043, FG72, MON87705 og MON87708, majsene 3272, 98140 og DAS40278, samt risene Bt63, LLRICE601 og LLRICE62. EU har nul-tolerance for sådanne GMO'er i foder. Med undtagelse af majs Bt63 og ris LLRICE601 faldt GMO'erne ind under Kommissionens forordning Nr. 619/2011 (den såkaldte LLP-forordning, ”low

level presence”) ¹, hvilket betød, at et foder først var ulovligt, hvis indholdet af GM materiale oversteg den analyse-mæssige grænse på 0,1% under hensyntagen til analyseusikkerheden.

Kontrollen med ikke-godkendt GM materiale omfattede i alt 58 fodermidler eller foderblandinger udtaget på omkring 40 virksomheder.

Resultaterne er vist tabel 4. Som det fremgår af tabellen, blev der påvist ikke-godkendt GM soja i to af de udtagne foderprøver, men på niveauer væsentlig under den tekniske grænse på 0,1%. Alle undersøgte foderstoffer opfyldte derfor EU's krav om GMO-godkendelse til foderbrug.

3. Glyphosat i sojafodermidler

Det fremføres med mellemrum, at sojaskrå og andre sojafodermidler, der er fremstillet ud fra bønner af glyphosat-tolerante GM soja, herunder den almindeligt anvendte Roundup Ready soja MON40-3-2, indeholder højere koncentrationer af glyphosat end konventionel (ikke-GM) soja som følge af sprøjtningen under dyrkningen. I 2009 gennemførte Plantedirektoratet derfor en mindre undersøgelse heraf, som dog ikke førte til klare konklusioner ².

I forbindelse med herværende kontrol af GM foder blev 34 prøver af GM eller ikke-GM sojafodermidler analyseret for indholdet af glyphosat-rester. I overensstemmelse med EU's restdefinition for glyphosat byggede analysemetoden alene på bestemmelse af selve aktivstoffet og ikke eventuelle nedbrydningsprodukter o.l.. Kvantificerings-grænsen (LOQ) for metoden var 0,1 mg glyphosat/kg. Prøverne blev endvidere analyseret for indhold af Roundup Ready soja MON40-3-2, for at få et mål for den andel af produktet, der stammede fra glyphosat-tolerant soja. Den faktiske andel heraf må dog i nogle tilfælde forventes at ligge noget højere, idet fx soja MON89788 (RReady2Yield soja) også kunne give et bidrag hertil.

Resultatet af undersøgelsen fremgår af nedenstående oversigt:

¹ Kommissionens forordning (EU) Nr. 619/2011 af 24. juni 2011 om prøveudtagnings- og analysemetoder til officiel kontrol af foder for så vidt angår forekomst af genetisk modificeret materiale, som er under godkendelse, eller for hvilket godkendelsen er udløbet

² Undersøgelse af pesticider, mykotoxiner, bly og cadmium i sydamerikanske sojaprodukter til foder, Plantedirektoratet 2010

Fodertype	GM status	Antal prøver	Målt indhold af RR soja (%)	Målt indhold af glyphosat (mg/kg)	Gennemsnitligt indhold af glyphosat (mg/kg)
Sojaskrå(foder)	GM	22	100 ± 15 74 ± 26 46 ± 12 100 ± 15 100 ± 15 100 ± 15 46 ± 12 91 ± 20 100 ± 15 100 ± 15 38 ± 12 100 ± 15 98 ± 10 35 ± 11 100 ± 10 100 ± 15 39 ± 5,4 47 ± 26 58 ± 15 100 ± 15 54 ± 28 100 ± 10	7 0,9 1,2 2,6 1,6 2,6 0,9 0,7 2,5 1,4 1,2 1,7 2,0 0,8 1,7 2,4 0,8 0,6 0,8 1,2 0,9 1,4	1,7
	Ikke-GM	2	0,08 ± 0,08 <0,05	0,2 0,4	0,3
Sojaprotein-koncentrat	GM	7	80 ± 13 100 ± 15 100 ± 15 100 ± 15 100 ± 11 63 ± 13 100 ± 15	1,5 1,4 1,4 0,9 1,1 1,2 1,3	1,3
	Ikke-GM	2	<0,05 0,05	0,2 0,5	0,4
Sojabønner, toasted	Ikke-GM	1	0,14 ± 0,15	1,0	

Som det fremgår af tabellen, blev der målt glyphosat på mellem 0,7 og 7 mg/kg i 22 prøver af GM sojaskrå (middelværdi 1,7 mg/kg), mens i alt 2 prøver af ikke-GM sojaskrå viste indhold af glyphosat på 0,2 og 0,4 mg/kg (middelværdi 0,3 mg/kg). I syv prøver af GM sojaproteinkoncentrat lå indholdet af glyphosat på mellem 0,9 og 1,5 mg/kg (middelværdi 1,3 mg/kg), mens to prøver af ikke-GM sojaproteinkoncentrat viste indhold på 0,2 og 0,5 mg/kg (middelværdi ca. 0,4 mg/kg). Endelig var indholdet af glyphosat på 1,0 mg/kg i en prøve af ikke-GM sojabønner. Bedømt ud fra middelværdierne ser det altså ud til, at GM sojaskrå og GM sojaproteinkoncentrat indeholder henholdsvis 5-6 og 3-4 gange højere niveauer af glyphosat end tilsvarende ikke-GM produkter. Det skal dog bemærkes om denne sammenligning, at det havde været ønskeligt med et højere antal prøver af ikke-GM produkter.

Det skal endvidere bemærkes, at alle 34 sojaprøver viste et indhold af glyphosat, som lå væsentligt under den maksimalgrænselværdi på 20 mg/kg, der er fastsat for uforarbejdede sojabønner ifølge MRL-forordningen nr. 396/2005.

Resultaterne af denne undersøgelse svarer til en lignende, mindre undersøgelse i 2013, hvor glyphosat blev påvist hyppigere i GM end i ikke-GM produkter, men altid væsentligt under maksimalgrænseværdien for sojabønner³.

Endelig skal det bemærkes, at de målte gennemsnitlige indhold af glyphosat i skrå og proteinkoncentrat fra GM soja er af nogenlunde samme størrelsesorden, som der er fundet i Fødevarestyrelsens kontrolanalyser af foderbyg (primært danskproduceret) i de senere år. Her blev det gennemsnitlige indhold i 2012 og 2013 bestemt til henholdsvis 0,85 og 1,86 mg glyphosat/kg⁴.

Af en redegørelse fra Aarhus Universitet om GM-fodring af husdyr⁵ fremgår det, at den anvendte analysemetode, der alene bestemmer aktivstoffet glyphosat, kan underestimere det faktiske indhold af glyphosat-rester i sojaprodukter. Problemstillingen bør derfor undersøges nærmere med en analysemetode, der omfatter nedbrydningsproduktet AMPA. Fødevarestyrelsen vil tage en sådan analysemetode i brug i 2015.

4. Samlet opgørelse over kontrollen med GM foder siden 2004

Resultaterne af kontrollen med brugen af genetisk modificeret foder under EU-forordning nr. 1829/2003 i hele perioden 2004-2014 er opsummeret i følgende oversigt:

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Antal foderprøver i alt	113	143	130	97	125	106	127	79	101	105	112
Antal GMO-positive prøver	102	47	44	31	55	41	44	24	32	41	33
Antal prøver analyseret til kontrol af mærkning	108	121	104	84	101	90	86	53	63	58	54
Antal mærkningsfejl:											
soja	38	13	10	7	6	5	3	1	2	3	2
majs	0	1	0	0	7	0	1	0	2	1	1
raps	-	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0
% forkert mærkning	35	12	10	8	13	5	5	2	8	7	6
Antal prøver analyseret for ikke-godkendt GMO	19	22	26	13	29	24	41	26	38	55	58
Antal fund af ikke-godkendt GM foder	2	0	7	0	0	3	0	0	0	0	0

Ved vurderingen af resultaterne skal der tages hensyn til, at de fleste prøver er udtaget målrettet ud fra sandsynligheden for at finde overtrædelser af lovgivningen, og at fokus for kontrollen kan have

³ Kontrollen med genetisk modificeret foder i 2013, Fødevarestyrelsen, august 2014

⁴ Anvendelse af glyphosat før høst i korn, Orientering fra Miljøstyrelsen nr. 3, 2014.

⁵ Notat vedr. "Fodring af husdyr med produkter fra genmodificeret (GM) soja", DCA – Nationalt Center for Fødevarer og Jordbrug ved Aarhus Universitet, februar 2014.

været forskellig fra år til år. Frekvensen af konstaterede mærkningsfejl i en sådan risikobaseret kontrol vil være forholdsvis høj og vil ikke kunne bruges som et mål for mærkningen af foderstoffer på det danske marked generelt. Man skal desuden være forsigtig med sammenligninger fra år til år.

Som det fremgår af tabellen, har Fødevarestyrelsen (og tidligere Plantedirektoratet) årligt undersøgt mellem 79 og 143 foderprøver for indhold af GM materiale. Som nævnt i en tidligere rapport blev i 2013 yderligere udtaget 21 prøver af konventionelt foder til GMO-analyse i forbindelse med en særlig kontrolkampagne. Disse er ikke taget med i tabellen.

I de fleste år har der kunnet påvises GM materiale i større eller mindre mængde med de anvendte GMO-specifikke analysemetoder i omkring 1/3 af prøverne (GMO-positive prøver), hvilket især er et resultat af den udbredte brug af foder fremstillet af GM soja.

I 2004 blev fundet et stort antal foderstoffer med sojaprodukter, som manglede GM-mærkning (38 foderstoffer). I de efterfølgende år har niveauet af ukorrekt mærket soja været lavere (mellem 1 og 13 tilfælde af forkert eller mangelfuld mærkning). I perioden 2004-2014 er i alt konstateret 13 mærkningsfejl med hensyn til majs og én for raps.

Foder med indhold af ikke-godkendt GM materiale blev konstateret i 2004, 2006 og 2009. Påvisningerne i 2004 gjaldt majs GA21, hvilket ikke var en overtrædelse af reglerne, da denne type majs tilhørte gruppen af positivt risikovurderede GMO'er, som på det tidspunkt kunne accepteres i et niveau på op til 0,5 %. De syv påvisninger i 2006 drejede sig om ris LLRICE601 i amerikanske hundefoderprodukter. I 2009 gjaldt påvisningerne majs MON88017 og hør FP967. Forekomsterne af ris LLRICE601, majs MON88017 og hør FP967 var i strid med EU's nultolerance.

Fødevarestyrelsen vil også i 2015 kontrollere brugen af GM foder i Danmark.

Tabel 1. Kontrol i 2014 af GM-mærkningen af foder med indhold af sojaprodukter (2 sider)

Kontrolobjekt	Prøvetagningssted	Prøve Nr.	Dato	Foder	Deklarerede sojaingredienser	Forekomst af GM soja*	Mærkning i orden (ja/nej)
*(i % af sojadelen med 2 gange standardafvigelsen)							
Agro Korn, Videbæk	Agro Korn, Videbæk	14057413	06-11-2014	Tilskudsfoder smågrise	65% sojaskråfoder afsk., GM-mærket	MON40-3-2: 100 ± 15 % MON89788: påvist, ikke kvantificerbart A2704-12: påvist spormængde	ja
		14030054	27-08-2014	Fodermiddel	Sojaproteinkoncentrat	MON40-3-2: 1,9 ± 1,1 % MON89788: 0,13 ± 0,06 % A2704-12: påvist, ikke kvantificerbart	ja
		14030055	27-08-2014	Tilskudsfoder smågrise	Sojaskråfoder afsk., GM-mærket	MON40-3-2: 53 ± 12 % MON89788: 0,23 ± 0,01 % A2704-12: påvist, ikke kvantificerbart	ja
	Triple A, Hornsyld	14027324	06-10-2014	Fodermiddel	Sojaproteinkoncentrat	ikke påvist	ja
Brogaarden Korn & Foder, Lyngø	Brogaarden Korn & Foder, Lyngø	14064023	04-12-2014	Tilskudsfoder heste	Fedholdigt soja	MON40-3-2: 44 ± 7,4 % MON89788: 7,7 ± 11 % A2704-12: påvist, ikke kvantificerbart	nej
Dangro Nordic, Videbæk	Østfyns Korn og Foderstoffer, Nyborg	14023385	14-05-2014	Tilskudsfoder heste	Soja	MON40-3-2: påvist spormængde	ja
Danish Agro, Karise	Danish Agro, Galten	14061806	16-09-2014	Tilskudsfoder kalve	Sojaskråfoder afsk., GM-mærket Sojaflager toasted HP	MON40-3-2: 94 ± 43 % MON89788: 0,6 ± 0,05 %	ja
		14030752	16-09-2014	Tilskudsfoder kalve	Sojaskråfoder afsk., GM-mærket Soja toasted HP	MON40-3-2: 94 ± 15 % MON89788: 0,6 ± 0,05 %	ja
	Danish Agro, Skamby	14032485	03-07-2014	Fodermiddel (råvare)	Sojaskrå afsk., GM	MON40-3-2: 48 ± 15 % MON89788: 68 A2704-12: 1,4 ± 0,18 %	ja
	Danish Agro, Dronninglund	14040174	19-09-2014	Fodermiddel	Sojaskråfoder afsk., GM-mærket	MON40-3-2: 80 ± 24 % MON89788: 35 ± 8,2 % A2704-12: påvist spormængde	ja
Danish Agro, Skamby	Danish Agro, Skamby	14023769	15-05-2014	Fodermiddel	Sojaskrå toasted	MON40-3-2: 0,30 ± 0,16 % MON89788: påvist, ikke kvantificerbart A2704-12: påvist spormængde	ja
Dansk Vilomix, Mørke	Dansk Vilomix, Mørke	14019555	29-09-2014	Fodermiddel	Sojaproteinkoncentrat, GM-mærket	MON40-3-2: 87 ± 26 % MON89788: 1,9 ± 0,26 %	ja
		14048888	27-11-2014	Fodermiddel	Sojaproteinkoncentrat, GM-	MON40-3-2: 93 ± 13 %	ja

Tabel 1. Kontrol i 2014 af GM-mærkningen af foder med indhold af sojaprodukter (2 sider)

Kontrolobjekt	Prøvetagningssted	Prøve Nr.	Dato	Foder	Deklarerede sojaingredienser	Forekomst af GM soja*	Mærkning i orden (ja/nej)
					mærket	MON89788: 0,11 %	
DLG, Axelborg	DLG Fabrik, Randers	14048884	19-11-2014	Fuldfoder svin	11% sojaskråfoder, GM-mærket 5% sojabønner ekstrud., GM-mærket 4% sojaproteinkoncentrat, GM	MON40-3-2: 77 ± 7,8 % MON89788: 2,5 ± 0,39 % A2704-12: påvist, ikke kvantificerbart	ja
		14048885	19-11-2014	Fuldfoder smågrise	9% sojaskråfoder afsk., GM-mærket 8% sojaskråfoder ekstrud., GM	MON40-3-2: 76 ± 9,4 % MON89788: 0,56 ± 0,09 % A2704-12: påvist spormængde	ja
	SAF Rønne, Terminal	14031703	25-06-2014	Fodermiddel	Sojaskrå afsk. usigtet, GM-mærket	MON40-3-2: 100 ± 15 % MON89788: 0,24 %	ja
European Protein, Bække	European Protein, Jelling	14027323	25-06-2014	Tilskudsfoder smågrise	Sojaskrå	MON40-3-2: 77 ± 19 % MON89788: 3,7 ± 0,63 % A2704-12: 0,41 ± 0,06 %	nej
Hedegaard, Herning	Hedegaard, Herning	14019554	06-11-2014	Tilskudsfoder slagtekyllinger	34 % sojaskråfoder afsk., GM-mærket	MON40-3-2: 100 ± 15 % MON89788: 0,93 ± 0,32 %	ja
Hedegaard, Nørresundby	Hedegaard, Nørresundby	14056180	03-11-2014	Fuldfoder slagtekyllinger	30 % sojaskråfoder afsk., GM-mærket	MON40-3-2: 100 ± 15 % MON89788: 0,81 ± 0,16 % A2704-12: påvist spormængde	ja
Himmerlands Grovvarer, Aars	Himmerlands Grovvarer, Aars	14040176	06-10-2014	Fodermiddel	Sojaskrå afsk., GM-mærket	MON40-3-2: 100 ± 15 % MON89788: 3,2 ± 0,7 %	ja
Hornslyd Købmandsgaard, Horsens	Hornslyd Købmandsgaard, Horsens	14019553	11-11-2014	Tilskudsfoder svin	67% sojaskråfoder afsk., GM-mærket	MON40-3-2: 3,1 ± 0,92 % MON89788: 1,8 ± 0,40 % A2704-12: påvist, ikke kvantificerbart	ja
		14019551	11-11-2014	Fodermiddel (råvare)	Sojaskrå afsk. toasted, GM	MON40-3-2: 35 ± 6,2 % MON89788: 58 ± 18 % A2704-12: påvist, ikke kvantificerbart	ja
Møllerup Mølle, Nykøbing Mors	Luneborg Foder og Energi, Tylstrup	14040172	02-09-2014	Fodermiddel	Sojaskrå afsk., GM-mærket	MON40-3-2: 47 ± 14 % MON89788: 37 ± 8,7 % A2704-12: påvist, ikke kvantificerbart	ja
Triple A, Hornslyd	Triple A, Hornslyd	14027322	14-05-2014	Fodermiddel (råvare)	Sojaskrå afskallet	MON40-3-2: påvist, ikke kvantificerbart	ja

*(i % af sojadelen med 2 gange standardafvigelsen)

Tabel 2. Kontrol i 2014 af GM-mærkningen af foder med indhold af majsprodukter (1 side)

Kontrolobjekt	Prøvetagningssted	Prøve Nr.	Dato	Foder	Deklarerede majsingredienser	Forekomst af GM majs*	Mærkning i orden (ja/nej)
*(i % af majsdelen med 2 gange standardafvigelsen)							
Arovit Dry Petfood, Vejlen	Arovit Dry Petfood, Vejlen	14030057	15-09-2014	Fuldfoder hunde	14 % majs	MON810: påvist spormængde	ja
Biomar, Brande	Biomar, Brande	14025879	03-06-2014	Fuldfoder fisk	15 % majs	ikke påvist	ja
Brødr. Ewers, Sønderbrog	Brødr. Ewers, Aabenraa	14027253	04-09-2014	Fodermiddel (til kvæg)	Majspiller	ikke påvist	ja
Dangrønt Products, Ølgod	Dangrønt Products, Ølgod	14030056	03-09-2014	Tilskudsfoder heste	16% majs	ikke påvist	ja
Danish Agro, Karise	Danish Agro, Sjølund	14013925	22-05-2014	Fodermiddel	Majs	ikke påvist	ja
Danish Agro; Skamby	Danish Agro; Skamby	14023772	15-05-2014	Fodermiddel	Majs	ikke påvist	ja
DLG, Axelborg	DLG/Land & Fritid, Randers	14019545	09-05-2014	Fuldfoder marsvin	Majs ikke anført specifikt	NK603: påvist, ikke kvantificerbart.	ja (men en generel GM-mærkning af foderet ikke lovlig)
	DLG/Land & Fritid, Farså	14011471	11-03-2014	Fodermiddel	Majs	ikke påvist	ja
	DLG/Land & Fritid, Sønderborg	14027252	19-05-2014	Fodermiddel	Knækket majs	ikke påvist	ja
Grovvarecentret, Kirke Hyllinge	Grovvarecentret, Kirke Hyllinge	14025886	02-06-2014	Fodermiddel	Perlemajs	ikke påvist	ja
Hedegaard, Herning	Hedegaard, Herning	14019541	11-06-2014	Fodermiddel (råvare)	Majs	ikke påvist	ja
Hedegaard, Nørresundby	Hedegaard, Nørresundby	14019543	27-05-2014	Fuldfoder svin	25% majs	ikke påvist	ja
Himmerlands Grovvarer, Skals	Himmerlands Grovvarer, Skals	14019544	13-05-2014	Fodermiddel	Majs, GM mærket	ikke påvist	nej
Hornsylde Købmandsgård, Hornslyd	Hornsylde Købmandsgård, Hors.	14019542	28-05-2014	Fuldfoder slagtesvin	12 % majs	ikke påvist	ja
	Hornsylde Købmandsgård, Horns.	14027254	09-10-2014	Fodermiddel	Majs	ikke påvist	ja
Næsbjerg Foderstofforening, Varde	Næsbjerg Foderstofforening, Varde	14054865	27-10-2014	Fodermiddel	Majs	MON810: påvist, ikke kvant.bart	ja
		14030053	05-08-2014	Tilskudsfoder kvæg	62 % majs	ikke påvist	ja
Qf/Nqf/Qp, Hedehusene	Qf/Nqf/Qp, Hedehusene	14048737	06-10-2014	Fuldfoder hunde	30% majs	ikke påvist	ja
Vital Petfood Group, Ølgod	Vital Petfood Group, Ølgod	14025881	18-06-2014	Fuldfoder katte	Majsfodermel	ikke påvist	ja

Tabel 3. Kontrol i 2014 af GM-mærkningen af foder med indhold af rapsprodukter (1 side)

Kontrolobjekt	Prøvetagningssted	Prøve Nr.	Dato	Foder	Deklarerede rapsingredienser	Forekomst af GM raps*	Mærkning i orden (ja/nej)
*(i % af rapsdelen med 2 gange standardafvigelsen)							
Biomar, Brande	Biomar, Brande	14050740	28-10-2014	Fuldfoder fisk	18% rapskage	ikke påvist	ja
Danish Agro, Karise	Danish Agro, Galten	14019546	07-05-2014	Fuldfoder søer	Rapskagefoder	ikke påvist	ja
DLG, Axelborg	DLG Fabrik, Århus	14019549	23-06-2014	Tilskuds foder kvæg	22 % rapskagefoder	GT73: påvist spormængde	ja
		14019550	06-10-2014	Tilskuds foder kvæg	40% rapskagefoder 5% rapsskråfoder	ikke påvist	ja
	DLG/Land & Fritid, Randers	14019547	09-05-2014	Tilskuds foder får	Rapskage eller skrå	ikke påvist	ja
	Århus Bulkvareterminal, Aarhus	14019548	17-06-2014	Fodermiddel	Rapsskrå	GT73: påvist, ikke kvantificerbart	ja
Hedegaard Agro, Nørresundby	Hedegaard Agro, Nørresundby	14030754	04-09-2014	Tilskuds foder kvæg	Rapsskråfoder Rapskagefoder	GT73: påvist, ikke kvantificerbart	ja
		14005825	11-03-2014	Tilskuds foder kvæg	Rapsskrå Rapskage	GT73: påvist, ikke kvantificerbart	ja
Hornslyd Købmandsgaard, Hornslyd	Hornslyd Købmandsgaard, Hornslyd	14027298	19-11-2014	Fodermiddel	Rapskagefoder	ikke påvist	ja
Møllerup Mølle, Nykøbing Mors	Luneborg Foder og Energi, Tylstrup	14040173	02-09-2014	Tilskuds foder kvæg	45% rapskagefoder	ikke påvist	ja
Protein- og Oliefabrikken Scanola, Århus C	Protein- og Oliefabrikken Scanola, Århus C	14040177	20-11-2014	Fodermiddel	Rapskagefoder	GT73: påvist, ikke kvantificerbart	ja

Tabel 4. Kontrol i 2014 af foder for indhold af ikke-godkendt GM materiale

(soja BPS-CV127-9, 305423, 356043, FG72, MON87705 og MON87708, majs 3272, 98140 og DAS40278, ris Bt63, LLRICE601 og LLRICE62)

(4 sider)

Kontrolobjekt	Prøvetagningssted	Prøve Nr.	Dato	Foder	Deklareret ingrediens	Forekomst af ikke-godkendt GM materiale
Prøver analyseret for indhold af soja BPS-CV127-9, 305423, 356043, FG72, MON87705 og/eller MON87708						
3S A/S, Fredericia	Niels Pagh Transport, Vejen	14027343	12-11-2014	Fodermiddel	Sojaproteinkoncentrat, GM-mærket	ikke påvist
Danish Agro, Karise	Danish Agro, Karise	14057191	05-11-2014	Fodermiddel	Sojaskråfoder afsk. sigtet, GM-mærket	ikke påvist
	Danish Agro, Sjølund	14013924	22-05-2014	Fodermiddel	Sojaskråfoder afsk. toasted sigtet, GM-mærket	ikke påvist
	Danisk Agro, Skamby	14041837	08-09-2014	Fodermiddel	Sojaskråfoder afsk., GM-mærket	ikke påvist
Danish Agro, Kirke Stillinge	Danish Agro, Kirke Stillinge	14055521	28-10-2014	Fodermiddel	Sojaskråfoder afsk. sigtet, GM-mærket	ikke påvist
		14022877	07-05-2014	Fodermiddel (råvare)	Sojaskrå afskallet, GM	ikke påvist
Danish Agro, Skamby	Danish Agro, Skamby	14059378	12-11-2014	Fodermiddel (råvare)	Sojaproteinkoncentrat, GM	ikke påvist
		14059388	12-11-2014	Fodermiddel (råvare)	Sojaskråfoder afsk. toasted, GM	ikke påvist
		14059394	12-11-2014	Fodermiddel (råvare)	Sojaskrå, GM	ikke påvist
Danish Agro, Bramming	Danish Agro, Bramming	14027334	30-10-2014	Fodermiddel (råvare)	Sojaskrå toasted, GM	ikke påvist
Danish Agro, Galten	Danish Agro, Bramming	14011469	26-02-2014	Fodermiddel (råvare)	Sojaskrå afskallet, GM	ikke påvist
	Danish Agro, Galten	14048883	13-11-2014	Fodermiddel (råvare)	Sojaskrå afsk., GM	305423: påvist, ikke kvantificerbart (<0,01%)
DLG Fabrik Bårse, Præstø	DLG Fabrik Bårse, Præstø	14053839	22-10-2014	Fodermiddel (råvare)	Sojaskrå afsk., GM	ikke påvist
DLG Axelborg	DLG Fabrik, Bårse	14028524	13-06-2014	Fodermiddel (råvare)	Sojaskrå toasted, GM	ikke påvist
	DLG Fabrik, Svendborg	14044535	15-09-2014	Fodermiddel (råvare)	Sojaskrå, GM	ikke påvist
	DLG Fabrik, Tjele	14034021	30-10-2014	Fodermiddel (råvare)	Sojaskrå afsk., GM	ikke påvist
		14034022	30-10-2014	Fodermiddel (råvare)	Sojaskrå afsk., GM	ikke påvist
	DLG Land & Fritid, Skive	14032453	15-10-2014	Fodermiddel	Sojaskrå afsk., GM-mærket	ikke påvist

Tabel 4. Kontrol i 2014 af foder for indhold af ikke-godkendt GM materiale

(soja BPS-CV127-9, 305423, 356043, FG72, MON87705 og MON87708, majs 3272, 98140 og DAS40278, ris Bt63, LLRICE601 og LLRICE62)

(4 sider)

Kontrolobjekt	Prøvetagningssted	Prøve Nr.	Dato	Foder	Deklareret ingrediens	Forekomst af ikke-godkendt GM materiale
	Århus Bulkterminal, Århus	14030755	31-10-2014	Fodermiddel	Sojaskrå afsk. usigtet, GM-mærket	ikke påvist
Hamlet Protein, Horsens	Hamlet Protein, Horsens	14057290	06-11-2014	Fodermiddel	Sojaproteinkoncentrat	ikke påvist
		14057291	06-11-2014	Fodermiddel	Sojaproteinkoncentrat, GM-mærket	ikke påvist
		14034029	29-07-2014	Fodermiddel	Sojaproteinkoncentrat	ikke påvist
		14034030	29-07-2014	Fodermiddel	Sojaproteinkoncentrat, GM-mærket	ikke påvist
H C Handelscenter, Skibby	H C Handelscenter, Skibby	14060546	19-11-2014	Fodermiddel (råvare)	Sojaskrå afsk., GM	ikke påvist
Hedegaard, Herning	Hedegaard, Herning	14048886	06-11-2014	Fodermiddel (råvare)	Sojaskrå afsk. tyoasted, GM-mærket	ikke påvist
Hornslyd Købmandsgård, Hornslyd	Hornslyd Købmandsgård, Hornslyd	14027335	19-11-2014	Fodermiddel (råvare)	Sojaskrå afsk. toasted	ikke påvist
		14027336	19-11-2014	Fodermiddel (råvare)	Sojaskrå afsk. toasted, GM	ikke påvist
		14019552	11-11-2014	Fodermiddel (råvare)	Sojaskrå afsk. toasted	FG72: påvist spormængde (<0,01%)
Kattebjerg, Sønderød	Kattebjerg, Sønderød	14034023	19-11-2014	Fodermiddel	Sojaproteinkoncentrat, GM-mærket	ikke påvist
Møllerup Mølle, Nykøbing Mors	Møllerup Mølle, Nykøbing Mors	14034020	01-10-2014	Fodermiddel	Sojaskrå toasted, GM-mærket	ikke påvist
		14034035	05-11-2014	Fodermiddel	Sojaskrå toasted, GM-mærket	ikke påvist
Sca Danmark, Kolding	Niels Pagh Transport, Vejen	14048891	04-12-2014	Fodermiddel	Sojaproteinkoncentrat, GM-mærket	ikke påvist
Thissinghus Købmandsgård, Redsted	Thissinghus Købmandsgård, Redsted	14034019	29-09-2014	Fodermiddel	Sojaproteinkoncentrat, GM-mærket	ikke påvist
Vestervig Grovvarerforretning, Vestervig	Vestervig Grovvarerforretning, Vestervig	14031058	20-05-2014	Fodermiddel	Sojaskråfoder afskallet, GM-mærket	ikke påvist
Vestjyllands Andel, Skjern	Vestjyllands Andel, Skjern	14060760	20-11-2014	Fodermiddel	Sojabønner toasted	ikke påvist
Prøver analyseret for indhold af majs 3272, 98140 og/eller DAS40278						
Bornholms Minkfodercentral, Nexø	Bornholms Minkfodercentral, Nexø	14063833	03-12-2014	Fodermiddel (råvare)	Majsgluten	ikke påvist

Tabel 4. Kontrol i 2014 af foder for indhold af ikke-godkendt GM materiale

(soja BPS-CV127-9, 305423, 356043, FG72, MON87705 og MON87708, majs 3272, 98140 og DAS40278, ris Bt63, LLRICE601 og LLRICE62)

(4 sider)

Kontrolobjekt	Prøvetagningssted	Prøve Nr.	Dato	Foder	Deklareret ingrediens	Forekomst af ikke-godkendt GM materiale
Danish Agro, Galten	Danish Agro, Galten	14048882	13-11-2014	Fodermiddel (råvare)	Majs	ikke påvist
Danish Agro, Karise	Danish Agro, Karise	14056983	05-11-2014	Fodermiddel	Majs	ikke påvist
	Danish Agro, Galten	14011470	26-02-2014	Tilskudsfoder høns	Majs	ikke påvist
Danish Agro, Bramming	Danish Agro, Bramming	14027275	30-10-2014	Fodermiddel (råvare)	Majs	ikke påvist
Dansk Vilomix, Mørke	Dansk Vilomix, Mørke	14048887	27-11-2014	Fodermiddel	Majs, varmebehandlet, formalet	ikke påvist
DLG, Axelborg	DLG Fabrik, Århus	14030758	02-12-2014	Fodermiddel (råvare)	Majs	ikke påvist
		14030750	06-10-2014	Tilskudsfoder kvæg	15% fodermais	ikke påvist
	DLG Friskvareterminal, Hasselager	14030753	13-07-2014	Tilskudsfoder heste (fremstillet i Tyskland)	Majsflager	ikke påvist
		14005828	15-04-2014	Fodermiddel (råvare)	Majsglutenfoder	ikke påvist
		14005827	15-04-2014	Foderblanding fasaner	Majs	ikke påvist
	DLG Fabrik, Svendborg	14044481	15-09-2014	Fodermiddel (råvare)	Majs	ikke påvist
Hedegaard, Nørresundby	Hedegaard, Gjødstrup	14005824	19-03-2014	Tilskudsfoder slagtekyllinger	Majs	ikke påvist
	Hedegaard, Nørresundby	14005826	11-03-2014	Tilskudsfoder slagtekyllinger	Majs	ikke påvist
	Hedegaard, Brønderslev	14030749	08-10-2014	Fuldfoder levekyllinger	Majs	ikke påvist
Himmerlands Grovvarer, Aars	Himmerlands Grovvarer, Aars	14030751	25-09-2014	Tilskudsfoder heste	20% majs	ikke påvist
Vestjyllands Andel, Skjern	Vestjyllands Andel, Skjern	14060755	20-11-2014	Fodermiddel (råvare)	Majs	ikke påvist
Prøver analyseret for indhold af ris Bt63, LLRICE601 og LLRICE62						
Aller Petfood, Fredericia	Aller Petfood, Fredericia	14027310	27-11-2014	Fodermiddel (råvare)	Brudris	ikke påvist
Blach & Møller Gruppen, Randers	Blach & Møller Gruppen, Randers	14026540	03-06-2014	Fuldfoder hunde	Bryggeris	ikke påvist
Henne Pet Food, Outrup	Henne Pet Food, Outrup	14025880	20-06-2014	Fuldfoder hunde	Ris	ikke påvist

Tabel 4. Kontrol i 2014 af foder for indhold af ikke-godkendt GM materiale

(soja BPS-CV127-9, 305423, 356043, FG72, MON87705 og MON87708, majs 3272, 98140 og DAS40278, ris Bt63, LLRICE601 og LLRICE62)

(4 sider)

Kontrolobjekt	Prøvetagningssted	Prøve Nr.	Dato	Foder	Deklareret ingrediens	Forekomst af ikke-godkendt GM materiale
Royal Canin Danmark, Randers	Royal Canin Danmark, Randers	14030756	17-11-2014	Fuldfoder hunde	Ris	ikke påvist
		14030757	17-11-2014	Fuldfoder hunde	Ris	ikke påvist
Vital Petfood Group, Ølgod	Vital Petfood Group, Ølgod	14025882	18-06-2014	Fuldfoder hunde	12% ris	ikke påvist

Miljø- og Fødevareministeriet
Fødevarestyrelsen
Stationsparken 31-33
2600 Glostrup

Tlf.: +45 7227 6900

<http://www.foedevarestyrelsen.dk>